

The Impact of Perceived Social Support on Career Adaptability among Agricultural Students: The Mediating Role of Positive Self-Esteem

Abdolrahim Gheyassi^{1*}

1. Assistant Professor, Department of Agricultural Extension and Education, Faculty of Agriculture, University of Zabol, Zabol, Iran

* Corresponding Author, agheyassi@uoz.ac.ir

Received Date:
31/10/2025

Revise Date:
18/02/2026

Accepted Date:
15/05/2026

Published Date:
11/08/2026

Article Info Abstract

Research Paper
Volume 4, Issue 1, Spring and Summer 2026
Pages 78 - 92

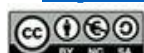
A range of factors has contributed to the lack of a clear employment pathway for agricultural students after graduation, underscoring the importance of developing career adaptability. Given a theoretical gap in the existing literature, understanding the mechanisms through which agricultural students develop career adaptability is essential. Accordingly, this study aimed to examine the role of perceived social support and positive self-esteem in the development of career adaptability. Using a quantitative survey design, data were collected from 381 final-year undergraduate students at public universities in Iran through a multi-stage sampling method. The data were analyzed using Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM). The results revealed that perceived social support has a significant direct effect on agricultural students' career adaptability as well as an indirect effect through positive self-esteem, indicating partial mediation. Furthermore, a positive nonlinear (quadratic) relationship was found between perceived social support and career adaptability, suggesting that increases in social support enhance career adaptability at an increasing rate up to a certain threshold. To foster career adaptability among agricultural students, higher education institutions should not only encourage faculty members to provide emotional and informational support but also implement strategies aimed at strengthening students' self-esteem. Overall, the findings contribute to a deeper understanding of the mechanisms underlying career adaptability and offer practical implications for improving adaptability within agricultural higher education institutions.

Keywords: Career Adaptability, Perceived Social Support, Positive Self-Esteem, Higher Agricultural Education, Structural Equation Modeling

Cite this article:

Gheyassi, A. (2026). The Impact of Perceived Social Support on Career Adaptability among Agricultural Students: The Mediating Role of Positive Self-Esteem. *Journal of Rural Development and Extension Studies*, 7(4), 78-92

 <https://doi.org/10.30470/jrdes.2026.2076299.1109>

2821-2266 © University of Zanjan.

This is an open access article under the CC BY-NC/4.0/License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

The rapid quantitative expansion of higher education, coupled with profound structural changes in contemporary labor markets—such as increased occupational mobility, frequent transitions across work contexts, heightened employment instability, and accelerated technological advancement—has substantially intensified unemployment among university graduates, particularly within agricultural disciplines. These conditions have rendered career trajectories for agricultural graduates increasingly uncertain and complex. Such challenges highlight the critical necessity of fostering career adaptability among students as a key psychosocial resource for navigating dynamic career environments. Despite the growing relevance of career adaptability, the existing body of scientific literature reveals a notable gap regarding the mechanisms through which this adaptability can be effectively developed among agricultural students. In particular, limited empirical attention has been devoted to the role of contextual and psychological factors in this process. Accordingly, the present study seeks to examine the role of perceived social support in enhancing career adaptability, while simultaneously investigating positive self-esteem as a mediating psychological mechanism in this relationship. The findings are expected to contribute meaningfully to the theoretical advancement of career development literature and to clarify an important pathway through which career adaptability can be strengthened among agricultural students.

Methodology

This study adopted a quantitative research approach, employing a survey-based data collection method within a causal-correlational research design and a cross-sectional framework. The statistical population consisted of all final-year undergraduate students enrolled in agricultural majors at public higher education institutions across Iran. Using the inverse square root method, a sample size of 381 students was determined. A multi-stage sampling procedure was implemented, whereby two universities were randomly selected from each of the five

geographic regions designated by the Ministry of Science, Research and Technology, resulting in a total of ten universities. Data were subsequently collected from eligible students within these institutions. The research instruments included the Career Adaptability Questionnaire (12 items measuring four dimensions), the Perceived Social Support Questionnaire (3 items), both assessed using a five-point Likert scale, and the Positive Self-Esteem Questionnaire (5 items rated on a four-point scale). Content validity was established through expert review by specialists in agricultural education. Instrument reliability was confirmed via a pilot study and the calculation of Cronbach's alpha coefficients ($\alpha > 0.7$). Additionally, the measurement model's validity was rigorously evaluated by examining factor loadings, convergent and discriminant validity indices, and reliability criteria, including Cronbach's alpha and composite reliability (α and $CR > 0.7$), average variance extracted ($AVE > 0.5$), and the heterotrait-monotrait ratio ($HTMT < 0.85$). Data analysis was conducted using Structural Equation Modeling (SEM) with the Partial Least Squares (PLS) approach, implemented through SmartPLS software (Version 4).

Results and discussion

The results indicate that perceived social support exerts a significant influence on the career adaptability of agricultural students, both directly and indirectly through the mediating effect of positive self-esteem. Notably, the direct relationship between perceived social support and career adaptability was found to be non-linear. Nevertheless, the total effect analysis confirms the substantial role of perceived social support in enhancing students' career adaptability. Positive self-esteem was shown to function as a partial mediator, elucidating the psychological mechanism through which social support contributes to career adaptability. These findings underscore the critical importance of social support—particularly from academic faculty members—and positive self-esteem as key antecedents of career adaptability among agricultural students. Increased faculty support not only directly strengthens students' adaptive career capacities but also indirectly enhances these

capacities by fostering higher levels of self-worth and positive self-evaluation. Compared with prior research, the present study not only reinforces the significance of perceived social support in career adaptability but also offers a more precise and comprehensive explanation of the underlying relational mechanism between these variables.

Conclusion

This study provides compelling empirical evidence regarding the pivotal roles of perceived social support and positive self-esteem in promoting career adaptability among agricultural students. Support from academic faculty members emerges as a fundamental antecedent that directly enhances students' adaptive capacities while indirectly reinforcing these capacities through improvements in self-esteem. Based on these findings, agricultural higher education institutions are encouraged to adopt systematic and strategic planning approaches aimed at strengthening faculty members' supportive roles. Such support should encompass academic guidance, career-related counseling, responsiveness to student needs, opportunities for self-assessment, and emotional encouragement. These interventions are expected to reinforce the core dimensions of career adaptability—namely future concern, perceived career control, curiosity toward the professional environment, and career confidence—thereby equipping agricultural students with the necessary resources to effectively achieve career goals and manage career-related challenges.

Funding

There is no funding support.

Author's Contribution

The author was solely responsible for the conceptualization and writing of the manuscript. The author has read and approved the final version of the manuscript and accepts full responsibility for its content.

Conflict of Interest

The author declares no conflict of interest.

Acknowledgments

The author sincerely acknowledges and appreciates all scientific consultants involved in this study, whose valuable insights and

constructive feedback played a crucial role in the successful completion of this research.

نقش حمایت اجتماعی ادراک شده بر انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان کشاورزی با میانجیگری عزت نفس مثبت

عبدالرحیم غیائی^{۱*}

۱. استادیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زابل، زابل، ایران

تاریخ انتشار:

۱۴۰۵/۰۵/۲۰

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۵/۰۲/۲۵

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۴/۱۱/۲۹

تاریخ دریافت:

۱۴۰۴/۰۸/۰۹

اطلاعات مقاله چکیده

عوامل متعددی باعث شده است که دانشجویان رشته‌های کشاورزی پس از دانش‌آموختگی مسیر مشخصی برای اشتغال نداشته باشند و این مساله، اهمیت توسعه انطباق‌پذیری مسیر شغلی آنها را روشن می‌کند. به دلیل وجود شکاف آشکار در ادبیات علمی، شناخت مکانیسم چگونگی توسعه انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان کشاورزی بسیار ضرورت دارد؛ بر این مبنا، این پژوهش با هدف بررسی نقش حمایت اجتماعی ادراک شده و عزت‌نفس مثبت در این مکانیسم انجام شد. جامعه آماری این پژوهش پیمایشی و کمی، کلیه دانشجویان سال آخر مقطع کارشناسی در دانشگاه‌های دولتی بود. نمونه آماری شامل ۳۸۱ تن بود که با روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای انتخاب شدند. از مدل معادلات ساختاری و رویکرد حداقل مربعات جزئی، برای تحلیل داده‌های گردآوری شده بهره گرفته شد. نتایج، نشان داد که حمایت اجتماعی ادراک شده، نقش قابل توجهی در توسعه انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان کشاورزی دارد که بخشی از این اثر با تقویت عزت‌نفس مثبت صورت می‌پذیرد. کشف رابطه غیرخطی مثبت حمایت اجتماعی ادراک شده با انطباق‌پذیری مسیر شغلی حاکی از آن است که افزایش حمایت اجتماعی تا سطحی مشخص، می‌تواند با شتاب بیشتری به بهبود انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان کمک کند. بر این اساس، برای توسعه انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان کشاورزی، ضرورت دارد، مراکز آموزش عالی، افزون بر تشویق اعضای هیات علمی بر تقویت حمایت اجتماعی (مانند حمایت عاطفی و اطلاعاتی) از دانشجویان، بر تقویت عزت‌نفس دانشجویان نیز تمرکز نمایند. نتایج حاصل، افزون بر آنکه بخشی از مکانیسم انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان رشته‌های کشاورزی را توضیح می‌دهد، می‌تواند به مراکز آموزش عالی کشاورزی در افزایش انطباق‌پذیری دانشجویان کمک شایانی کند.

کلیدواژه‌ها: سازگاری مسیر شغلی، حمایت اجتماعی ادراک‌شده، عزت‌نفس مثبت، آموزش عالی کشاورزی، مدل‌سازی معادلات ساختاری

دوره ۴، شماره ۱، بهار و تابستان ۱۴۰۵
صص ۷۸-۹۲
مقاله پژوهشی

agheyassi@uoz.ac.ir

*نویسنده مسئول:

ارجاع به این مقاله: غیائی، عبدالرحیم. (۱۴۰۵). نقش حمایت اجتماعی ادراک‌شده بر انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان کشاورزی با میانجیگری عزت‌نفس مثبت، دو فصلنامه تحقیقات ترویج و توسعه روستایی، ۷(۴)، ۷۸-۹۹.

 <https://doi.org/10.30470/jrdes.2026.2076299.1109>

2821-2266 © University of Zanjan.

This is an open access article under the CC BY-NC/4.0/License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

مقدمه

توسعه کمی آموزش عالی و تغییر و تحولات رخ داده نظیر افزایش سیالیت شغل‌ها و تغییرات سریع و مکرر در محیط‌های شغلی باعث گردیده است که نرخ بیکاری دانش‌آموختگان دانشگاهی افزایش یابد (ویسی نژاد و اطهری، ۱۴۰۲). این مساله و همچنین افزایش میل به تغییر شغل در بین دانش‌آموختگان دانشگاهی (میرزایی و همکاران، ۱۳۹۹) موجب شده است که دانشجویان پس از دانش‌آموختگی، مسیر شغلی مشخص و همواری نداشته باشند. افزون بر این، فرایند گذار از دانشگاه به بازار کار نیز چالش بزرگی است که دانشجویان پس از دانش‌آموختگی مجبورند با آن روبرو شوند (Savickas, 1999) که در این فرایند ممکن است آنان دریابند که دانش و مهارت‌هایی که در دانشگاه آموخته‌اند نیز برای گذار از دانشگاه به بازار کار، کافی نیست. به عبارتی دیگر کمبود آمادگی شغلی دانشجویان، گذار آنان از دانشگاه به محیط‌های کاری را دشوار می‌سازد و به بروز چالش‌ها و مشکلاتی متعدد منجر می‌شود (Wang et al., 2024). همه این عوامل، باعث می‌گردند که مسیر شغلی دانشجویان بسیار غیرقابل پیش‌بینی باشد. از این نظر است که مطالعه انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان در سنوات گذشته بسیار اهمیت یافته و مورد توجه محققان قرار گرفته است (Chen et al., 2020). در تایید این مطلب، ژو و همکاران (Xu et al., 2025) بیان می‌دارند که بررسی عوامل مؤثر بر انطباق‌پذیری مسیر شغلی، یک ضرورت عملی برای پرداختن به دشواری اشتغال دانشجویان است. به نظر می‌رسد، ظهور هوش مصنوعی نیز با ایجاد تحول سریع در ماهیت و سیالیت مشاغل، بر اهمیت توسعه انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان بیافزاید.

شواهد نشان می‌دهد که دانشجویان رشته‌های کشاورزی از مسیر شغلی ناهموارتری برخوردارند (Gheyassi & Alambeigi, 2024)؛ زیرا از سویی، نرخ بیکاری دانش‌آموختگان این رشته‌ها نسبت به سایر رشته‌ها بالاتر است (نیک‌خواه ممان و همکاران، ۱۴۰۲؛ کریمی، ۱۴۰۱) به گونه‌ای که طبق اعلام مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نرخ بیکاری دانشجویان و فارغ‌التحصیلان رشته‌های کشاورزی ۲۱/۱ درصد است (علم‌بیگی و همکاران، ۱۴۰۲)؛ و از سویی دیگر پیچیدگی و فراوانی شغل‌های حوزه کشاورزی بیشتر است (Gheyassi & Alambeigi, 2024)؛ افزون بر این موارد، تمایل به تغییر شغل در بین فارغ‌التحصیلان کشاورزی نیز بیشتر است (میرزایی و حق‌شناس، ۱۳۹۶)؛ لذا، انطباق‌پذیری مسیر شغلی در دانشجویان این رشته‌ها اهمیت زیادیتری دارد. بر این اساس، در مطالعه حاضر، دانشجویان این رشته‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرند.

تحولات یاد شده باعث گردیده است که، دانشجویان برای غلبه بر محدودیت‌های انتخاب شغل یا مسیر شغلی نیازمند حمایت باشند (Duffy et al., 2016). حمایت جنبه‌های مختلفی دارد که حمایت اجتماعی یکی از جنبه‌ها است و می‌تواند از طرف خانواده، دوستان، همسالان، معلم و زیرگروه‌های دیگر صورت پذیرد (Stead et al., 2025). حمایت چهار کارکرد، شامل حمایت ابزاری، یعنی ارائه کمک فعال برای رسیدگی به یک تقاضا، حمایت خودارزیابی، یعنی فراهم آوردن فرصت‌هایی برای خودارزیابی، حمایت اطلاعاتی، یعنی دادن مشاوره و ارائه اطلاعات و حمایت عاطفی که گوش دادن و مراقبت را در بر می‌گیرد (Jolly et al., 2021).

حمایت اجتماعی ادراک‌شده به عنوان یک منبع روانی-اجتماعی مهم می‌تواند به افراد برای مقابله با چالش‌ها و ناملازمات در حوزه‌های مختلف کمک‌کننده باشد و در گذار مسیر شغلی حمایت کند (Magnano et al. 2022). با این حال مکانیسم اثرگذاری آن بر انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان رشته‌های کشاورزی روشن نیست؛ زیرا که مطالعات اندکی در مورد انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان کشاورزی انجام شده است و در ادبیات علمی نیز در مورد چگونگی توسعه انطباق‌پذیری مسیر شغلی این دانشجویان در شرایط فعلی، شکاف آشکاری وجود دارد (Gheyassi & Alambeigi, 2024). به سبب آنکه در مراکز آموزش عالی، از سویی اعضای هیات‌علمی بیشترین تعامل را با دانشجویان خود دارند (Petruzziello, 2022) و از سویی دیگر، به دلیل آنکه دانشجویان مدت زمان قابل توجهی را در دانشگاه می‌گذرانند (Petruzziello, 2022)، به نظر می‌رسد که دریافت حمایت اجتماعی از سوی این گروه می‌تواند بر انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان کشاورزی مؤثر باشد؛ با این حال، بررسی ادبیات پژوهش نشان می‌دهد که نقش حمایت اجتماعی دریافت شده از طرف اعضای هیات‌علمی در انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان کمتر مورد مطالعه قرار گرفته است. در این راستا،

نقش حمایت اجتماعی ادراک شده بر انطباق پذیری ... / غیائی

نقش عزت نفس نیز که از منابع روانشناختی شناخته شده است و به احساس ارزشمندی و احترامی که فرد نسبت به خود دارد اشاره دارد (García et al., 2019) و به عبارتی به عنوان احساسات مثبت و منفی فرد در مورد ارزش یا اعتبار خود تعریف می شود (Rosenberg, 1965) و طبق شواهد برای موفقیت افراد بسیار مهم است (Monteiro et al., 2022) در این رابطه بررسی می گردد. علت انتخاب این متغیر بدین سبب است که عزت نفس، ارتباط زیادی با فرصت های شغلی و استخدامی دارد، به طوری که درجه پایین عزت نفس، پیش بینی کننده بیکاری در آینده است (Huyse-Gaytandjieva, et al., 2015). افزون بر این، عزت نفس پایین می تواند مانعی برای توسعه نگرش ها و استراتژی های لازم برای مقابله با چالش ها و گذارهای مسیر شغلی باشد (Hui et al., 2018). قابل ذکر است که در ادبیات پژوهش، عزت نفس به دو قسم عزت نفس مثبت و عزت نفس منفی تقسیم می شود. افراد دارای عزت نفس مثبت معتقدند که دارای صفات و ویژگی های مطلوب زیادی هستند، در حالی که افراد دارای عزت نفس منفی معتقدند که دارای ویژگی هایی هستند که دیگران آنها را نامطلوب می دانند (Olsen et al., 2022). طبق ادبیات پژوهش، عزت نفس مثبت قوی، که با خود ارزشمندی پایدار مشخص می شود، رفتارهای پیشگیرانه، هدفمند و پایدار را تقویت می کند در حالی که عزت نفس منفی ضعیف، وابسته به اعتبارسنجی بیرونی است و اغلب منجر به رفتارهای ناسازگارانه می شود (Tuu, 2025). در مطالعه حاضر، صرفاً عزت نفس مثبت مورد بررسی قرار می گیرد.

به دلیل آنکه تحقیقات در مورد عوامل مؤثر بر انطباق پذیری مسیر شغلی در درجه اول بر عوامل فردی متمرکز است (Xu et al., 2025). در ادبیات پژوهش، پژوهش هایی وجود دارد که به بررسی ارتباط حمایت اجتماعی ادراک شده، عزت نفس و انطباق پذیری مسیر شغلی پرداخته اند؛ اما آنچه که این مطالعه را از مطالعات پیشین متمایز می کند علاوه بر تمرکز آن بر انطباق پذیری مسیر شغلی جامعه دانشجویان کشاورزی، تامل آن در روابط بین سازه های مورد مطالعه است؛ زیرا که در مطالعات پیشین ارتباط بین این سازه ها به صورت روابط خطی مفروض پنداشته شده و ارتباط غیر خطی آنها بررسی نشده است. به عبارت دیگر، نوآوری این پژوهش در نظر داشتن احتمال وجود روابط غیر خطی بین متغیرهای مورد مطالعه است که در مطالعات پیشین نادیده انگاشته شده و این بزرگترین کاستی پژوهش های پیشین است.

با توجه به آنچه اشاره شد، و به سبب آنکه ارتباط های احتمالی میان حمایت اجتماعی ادراک شده، عزت نفس، و انطباق پذیری مسیر شغلی در بافتار ایران برای تأیید ماهیت این روابط روشن نیست، پژوهش حاضر با هدف بررسی حمایت اجتماعی ادراک شده (حمایت از سوی اعضای هیات علمی) بر انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان دوره کارشناسی با میانجی گری عزت نفس انجام شد. دانشجویان دوره کارشناسی بدین سبب مدنظر قرار گرفتند که طبق مستندات مرکز آمار ایران (بی تا)، شمار دانشجویان دوره کارشناسی بیشتر از دیگر دانشجویان می باشد و لذا، فرصت های شغلی برای فارغ التحصیلان این دوره ها محدودتر بوده و بنابراین، مسیر شغلی آنها دشوارتر خواهد بود (Gheyassi & Alambeigi, 2024). با توجه به این موضوع، به نظر می رسد بررسی انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان کارشناسی اهمیت بیشتری دارد.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

انطباق پذیری مسیر شغلی که به آمادگی برای مواجهه و کنار آمدن با وظایف، گذارها و بحران های مرتبط با مسیر شغلی که ممکن است مورد انتظار یا غیرمنتظره باشند اشاره دارد (Savickas, 2011)، مفهوم محوری نظریه ساختار مسیر شغلی است (Ma et al., 2025; Li et al., 2022). طبق نظریه ساختار مسیر شغلی، انطباق پذیری مسیر شغلی چهار بُعد دغدغه شغلی (تمایل به نگرانی مثبت در مورد آینده)، کنترل شغلی (اعتقاد به قابل مدیریت بودن آینده)، کنجکاو شغلی (گشودگی نسبت به دنیای حرفه ای) و اعتماد به نفس شغلی (باور به دستیابی به اهداف شغلی و حل مشکلات) را در بر می گیرد (Savickas, 1997) که به طور مختصر به چهار C شناخته می شوند (Savickas 1997).

تحقیقات ترویج و توسعه روستایی، دوره ۴، شماره ۱، ۷۸-۹۲، بهار و تابستان ۱۴۰۵.

امکان بهبود انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان از طریق افزایش حمایت اجتماعی ادراک شده و بهبود عزت نفس، ریشه در پژوهشها و نظریات پیشین دارد. به عنوان مثال، هیرشی (Hirschi, 2012) در مدل منابع شغلی، استدلال می کند که منابع از جمله منابع روان شناختی از یکدیگر حمایت می کنند و به دست آوردن یک منبع می تواند رشد منبع دیگر را تسهیل کند؛ بدین علت، به لحاظ نظری می توان انتظار داشت که منابع روانشناختی حمایت اجتماعی ادراک شده و عزت نفس بر انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان موثر باشند؛ همچنین، به نظر می رسد ارتباط نظری حمایت اجتماعی ادراک شده با انطباق پذیری مسیر شغلی، طبق نظریه حفاظت از منابع هابفول (Hobfoll, 1989) نیز قابل توجیه باشد؛ زیرا که حمایت اجتماعی ادراک شده، منبعی ارزشمند به شمار می رود که دانشجویان برای حفظ و کسب آن تلاش می کنند. طبق این نظریه، دانشجویان، چالش های مسیر شغلی خود را به عنوان فقدان منابع ادراک می کنند و این فقدان می تواند استرس را باشد؛ در این راستا، حمایت اجتماعی ادراک شده، از سویی ممکن است مانع فقدان ثانویه منابع مانند کاهش عزت نفس و انگیزه شوند و به عبارتی، می توانند سپری برای محافظت از منابع موجود باشد و از سویی دیگر، به دانشجویان کمک نماید، در جهت کسب منابع شخصی حیاتی برای سازگاری و مدیریت چالش ها مانند عزت نفس تلاش کنند.

با اتکا، به این نظریات است که در ادبیات پژوهش، مطالعات قابل توجهی وجود دارد که به نقش حمایت اجتماعی از طرف منابع متنوع حمایتی، مانند حمایت از طرف خانواده، دوستان و معلمان پرداخته شده است که مطالعات آتاک و همکاران (Atac et al., 2018)، و هوی و همکاران (Hui et al., 2018)، وانگ و همکاران (Wang et al., 2024) و کریمی و همکاران (Karimi et al., 2024) از آن جمله اند؛ اما همان گونه که در بخش مقدمه نیز اشاره شد، در مطالعات صورت گرفته بر نقش حمایتی اعضای هیات علمی کمتر پرداخته شده است؛ علی رغم آنکه اعضای هیات علمی می توانند بازیگر نقش الگو نیز برای دانشجویان باشند. قابل ذکر است که در بیشتر پژوهش های صورت گرفته، به هنگام بررسی رابطه بین حمایت اجتماعی ادراک شده و انطباق پذیری مسیر شغلی، نقش متغیرهای میانجی از قبیل خودکارآمدی در تصمیم گیری شغلی در مطالعه وانگ و همکاران (Wang et al., 2024) و موانع مسیر شغلی ادراک شده و بلوغ مسیر شغلی در مطالعه لی و همکاران (Li et al., 2023) نیز بررسی شده است؛ زیرا که در ادبیات پژوهش مطرح است که حمایت اجتماعی یک متغیر دیستال (دور) برای انطباق پذیری مسیر شغلی است (Hou et al., 2019). در این زمینه، نتایج پژوهش آلویتا و ارلین (Alvita and Erlin, 2025) نیز بیانگر آن است که ارتباط حمایت اجتماعی ادراک شده و انطباق پذیری مسیر شغلی صرفا با واسطه صورت می گیرد.

در بافت دانشجویان رشته های کشاورزی، نتایج مطالعه کریمی و همکاران (Karimi et al., 2024)، رابطه ای مثبت ولی با حجم اثر کم بین حمایت اجتماعی و انطباق پذیری مسیر شغلی در بین دانشجویان دانشگاه بوعلی سینا نشان داده است. مطالعه غیائی و علم بیگی (Gheyassi & Alambeigi, 2024) نیز نشان داده است که منابع روانشناختی بر انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان رشته های کشاورزی موثرند.

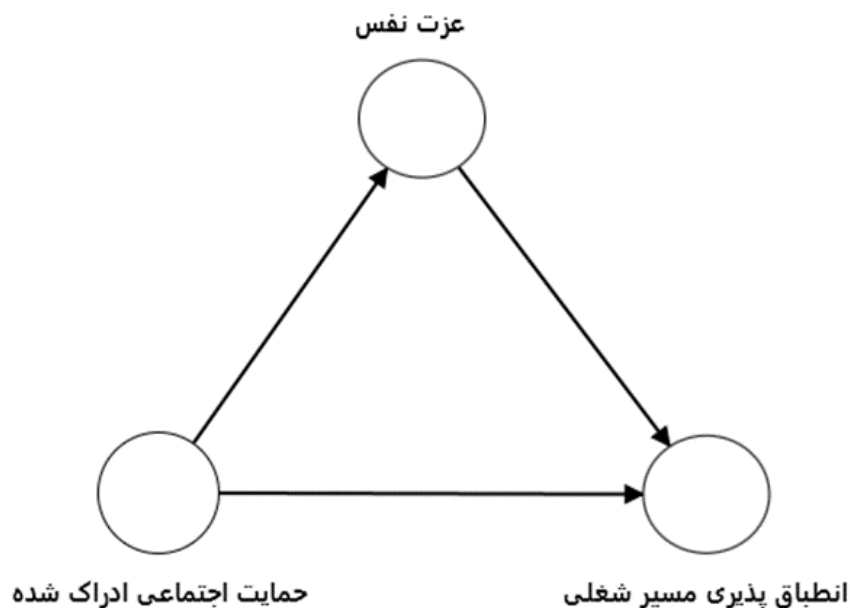
با توجه به آنچه اشاره شد، چارچوب مفهومی پژوهش به صورت شکل ۱ طراحی گردید؛ در این راستا، فرضیه های پژوهش عبارتند از:

H₁: حمایت اجتماعی ادراک شده بر انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان کشاورزی، تاثیر معنی داری دارد.

H₂: حمایت اجتماعی ادراک شده بر عزت نفس مثبت دانشجویان کشاورزی، تاثیر معنی داری دارد.

H₃: عزت نفس مثبت دانشجویان کشاورزی، بر انطباق پذیری مسیر شغلی آنان تاثیر معنی داری دارد.

H₄: عزت نفس مثبت دانشجویان کشاورزی نقش میانجی را در رابطه حمایت اجتماعی ادراک شده و انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان دارد.

شکل ۱. چارچوب مفهومی پژوهش

منبع: یافته‌های تحقیق

روش پژوهش

پژوهش حاضر از دیدمان کمی بهره برده است و از نظر هدف کاربردی و از نظر نحوه گردآوری داده‌ها، پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش علی-ارتباطی، دانشجویان سال چهارم مقطع کارشناسی رشته‌های کشاورزی در مراکز آموزش عالی دولتی بود. انتخاب این دانشجویان به این دلیل بود که این دانشجویان پاسخگویان بهتری برای تکمیل پرسشنامه‌های مرتبط با مسیر شغلی هستند. نمونه آماری پژوهش، ۳۸۱ نفر از دانشجویان را شامل می‌گردید که با روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای انتخاب شده بودند. شایان ذکر است در مرحله نخست نمونه‌گیری، ۱۰ دانشگاه به صورت تصادفی از قطب‌های پنج گانه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (از هر قطب ۲ دانشگاه) انتخاب شد (غلامی، ۱۳۹۴). شایان ذکر است، قطب بندی وزارت علوم، بیشتر یک دسته بندی جغرافیایی از دانشگاههای دولتی کشور است که علاوه بر تقسیم بندی معقول جغرافیایی، برخی ملاحظات آموزش عالی مانند وجود حداقل یک دانشگاه برتر در هر قطب را دارد (غلامی، ۱۳۹۴). در گام نهایی، پرسشنامه پژوهش به روش نمونه‌گیری در دسترس از طریق سامانه بومی پرسالین (<https://survey.porsline.ir>) در بین دانشجویان دانشگاه‌های منتخب توزیع شد. انتخاب روش نمونه‌گیری در دسترس، از سویی به سبب در اختیار قرار نگرفتن اطلاعات جامعه آماری دانشجویان و از سویی دیگر، به دلیل محدودیت دسترسی به دانشجویان بود. شایان ذکر است، دسترسی به دانشجویان از طریق کاوش در موتور جستجوی تلگرام (ایده کاو) حاصل شد و لینک پرسشنامه از طریق مدیران کانالها و گروه‌ها در دسترس آنان قرار گرفت. شمار نمونه آماری، بر اساس روش معکوس ریشه مربع (Kock & Hadaya, 2018) که روشی پیشنهاد شده و نوین برای مدل معادلات ساختاری است (Hair et al., 2018) و با مفروضات (حداقل ضریب مسیر ۰/۱۵، توان آماری ۰/۹ و سطح معنی‌داری ۰/۰۵) در نرم افزار Warp PLS به دست آمد. ابزار پژوهش پرسشنامه‌ای شامل دو بخش بود. بخش نخست پرسشنامه، متغیرهای انطباق‌پذیری مسیر شغلی را در طیف پنج سطحی (خیلی کم=۱ تا خیلی زیاد=۵)، حمایت اجتماعی ادراک شده را در طیف لیکرت پنج سطحی (کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۵) و متغیر عزت‌نفس را در طیف چهار سطحی (کاملاً مخالفم=۱، مخالفم=۲، موافقم=۳ و کاملاً موافقم=۴) می‌سنجید. بخش دوم نیز مربوط به متغیرهای جمعیت‌شناختی بود.

پرسشنامه انطباق‌پذیری مسیر شغلی شامل ۱۲ گویه در ۴ بعد (هر بعد شامل ۳ گویه)، پرسشنامه حمایت اجتماعی ادراک شده شامل ۳ گویه و پرسشنامه عزت نفس مثبت شامل ۵ گویه به ترتیب برگرفته از پژوهش دوداسووا و همکاران (Dudasova et al., 2021)، لوپز-میگوئز و همکاران (López-Miguens et al., 2021) و روزنبرگ (Rosenberg, 1965) بود. قابل ذکر است، پرسشنامه عزت نفس

تحقیقات ترویج و توسعه روستایی، دوره ۴، شماره ۱، ۷۸-۹۲، بهار و تابستان ۱۴۰۵.

روزنبرگ شامل ۱۰ گویه است که ۵ گویه آن عزت نفس مثبت و ۵ گویه دیگر، عزت نفس منفی را می‌سنجد (Fritz et al., 2018). گویه‌های «یادگیری مهارت‌های جدید»، «به طور کلی، استادانم به من کمک و راهنمایی زیادی می‌کنند.» و «احساس می‌کنم انسان با ارزشی هستم.» به ترتیب نمونه‌ای از گویه‌های متغیرهای انطباق پذیری مسیر شغلی، حمایت اجتماعی ادراک شده و عزت نفس مثبت می‌باشد. در انتخاب ابزارهای پژوهش، علاوه بر برخورداری از روایی و پایایی مطلوب در مطالعات گذشته، اختصار، سادگی و قابل فهم بودن، مد نظر بوده است.

پس از ترجمه گویه‌های پرسشنامه‌های مورد بحث به روش ترجمه معکوس (Maneesriwongul & Dixon, 2004)، روایی صوری، پرسشنامه‌ها با نظرخواهی از تنی چند از متخصصان آموزش کشاورزی تایید شد. برای بررسی روایی سازه و تشخیصی و همچنین ارزیابی پایایی پرسشنامه پژوهش نیز آزمونی پیش‌آهنگ (با مشارکت یک گروه ۳۰ نفره) انجام شد. مقادیر شاخص واریانس متوسط استخراج شده (AVE)، نسبت چند خصیصه‌ای-تک خصیصه‌ای (HTMT)، ضریب آلفای کرونباخ (α) و پایایی ترکیبی (CR) بیانگر آن بود که پرسشنامه پژوهش از روایی و پایایی مطلوب برخوردار می‌باشد ($AVE > 0.5$, $\alpha > 0.7$ و CR).

مدل معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی برای تحلیل داده‌ها استفاده شد. بدین منظور از نرم افزار Smart PLS 4 بهره گرفته شد (Ringle et al., 2024).

یافته‌ها

آمار توصیفی، نشان داد که ۵۲/۹ درصد دانشجویان را دختران و ۴۴/۹ درصد را پسران دانشجو تشکیل می‌دهند. ۲/۲ درصد نیز جنسیت خود را مشخص نکرده بودند. دانشگاه محل تحصیل دانشجویان به ترتیب قطب‌های پنجگانه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۲۳/۴، ۲۴/۰، ۱۹/۹، ۱۶/۲، ۱۶/۵ درصد بود. میانگین و انحراف معیار، سازه‌های انطباق‌پذیری مسیر شغلی، عزت‌نفس مثبت و حمایت اجتماعی ادراک‌شده دانشجویان در جدول ۱ ارائه شده است.

برای بررسی ارتباط سازه‌های پژوهش، از آزمون همبستگی اسپیرمن استفاده شد. نتایج این آزمون نشان داد که متغیرهای مورد بحث از نظر آماری ارتباط معنی‌داری با یکدیگر دارند (جدول ۱).

برای دستیابی به اهداف پژوهش، از مدل معادلات ساختاری (رویکرد حداقل مربعات جزئی) استفاده گردید که در دو گام ارزیابی مدل اندازه‌گیری و ارزیابی مدل ساختاری تحلیل می‌گردد (Hair et al., 2022). در گام نخست، پایایی و روایی مدل اندازه‌گیری، با شاخص‌هایی مانند آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی، شاخص متوسط واریانس استخراج شده برای بررسی روایی همگرا و شاخص‌های نسبت چند خصیصه‌ای-تک خصیصه‌ای همراه با فاصله‌های اطمینان برای ارزیابی روایی افتراقی (تشخیصی) بررسی می‌گردد.

جدول ۱. همبستگی متغیرهای پژوهش

میانگین	انحراف معیار	حمایت اجتماعی ادراک‌شده	عزت نفس مثبت	انطباق‌پذیری مسیر شغلی
۳/۵۰	۰/۷۶	۱		
۳/۱۷	۰/۵۳	۰/۴۳۹**	۱	
۳/۵۴	۰/۷۲	۰/۳۹۱**	۰/۳۹۵**	۱

منبع: یافته‌های تحقیق

** معنی‌داری در سطح ۰/۰۱

نتایج این شاخص‌ها در جدول‌های ۲ و ۳ مشاهده می‌گردد. از جدول‌های یاد شده استنباط می‌گردد که مدل اندازه‌گیری پژوهش مطلوب است؛ زیرا که شاخص‌های مورد بحث در بازه مطلوب قرار دارد.

نقش حمایت اجتماعی ادراک شده بر انطباق پذیری ... / غیائی

جدول ۲. بارهای عاملی، پایایی و متوسط واریانس استخراج شده

متغیر	نماد	بار عاملی (مقدار مطلوب: >۰/۷)	آلفای کرونباخ (α) (مقدار مطلوب: >۰/۷)	شاخص Rho_A (مقدار مطلوب: >۰/۷)	متوسط واریانس استخراج شده (مقدار مطلوب: ≥ 0.5)
حمایت اجتماعی ادراک شده	STS1	۰/۸۳۵	۰/۷۶۲	۰/۷۶۸	۰/۶۷۷
	STS2	۰/۸۳۳			
	STS3	۰/۷۹۹			
انطباق پذیری مسیر شغلی	Concern	۰/۸۷۷	۰/۹۰۵	۰/۹۰۶	۰/۷۷۹
	Confidence	۰/۸۸۱			
	Control	۰/۸۸۱			
	Curiosity	۰/۸۹۰			
عزت نفس مثبت	PS1	۰/۷۳۶	۰/۸۰۸	۰/۸۰۸	۰/۵۶۶
	PS2	۰/۷۸۱			
	PS3	۰/۷۴۲			
	PS4	۰/۷۳۱			
	PS5	۰/۷۶۸			

منبع: یافته‌های تحقیق

در گام دوم، شاخص VIF، برای ارزیابی، مقوله هم‌خطی در مدل ساختاری، تعیین سطح معنی‌داری روابط در مدل ساختاری، ارزیابی توان توضیحی مدل، ارزیابی توان پیشی‌بینی مدل و مقایسه مدل بررسی می‌گردند (Hair et al., 2022).

جدول ۳. HTMT و فواصل اطمینان

شاخص HTMT		فواصل اطمینان	
انطباق پذیری مسیر شغلی	حمایت اجتماعی ادراک شده	۲/۵ %	۹۷/۵ %
انطباق پذیری مسیر شغلی	حمایت اجتماعی ادراک شده <-> انطباق	۰/۴۵۸	۰/۷۳۴
حمایت اجتماعی ادراک شده	عزت نفس <-> انطباق پذیری مسیر شغلی	۰/۶۳۱	۰/۷۹۸
عزت نفس	عزت نفس <-> حمایت اجتماعی ادراک شده	۰/۴۱۸	۰/۶۸۶

منبع: یافته‌های تحقیق

نتایج ارزیابی هم‌خطی در مدل ساختاری (VIF) اطمینان حاصل کرد که وجود هم‌خطی، هیچ اثر چشمگیری در برآوردهای مدل ساختاری پژوهش ندارد؛ زیرا که مقادیر VIF برای سازه‌های حمایت اجتماعی ادراک شده و عزت نفس مثبت به ترتیب ۱/۲۴۳ و ۱/۰۰۰ به دست آمد که کمتر از مقدار ۳ به عنوان حداکثر معیار پذیرش است (Hair et al., 2022).

جدول ۴. نتایج ضرایب مسیر، R^2 و f^2

فرضیه	مسیر	ضرایب مسیر	مقدار t	مقدار P	بازه اطمینان ۹۵ (درصد)	سطح معنیداری ($p < 0.05$)	شاخص F^2	شاخص R^2
H1	STS→CA	۰/۲۸۲	۴/۸۷۰	۰/۰۰۱	[۰/۱۶۹، ۰/۳۹۷]	بله	۰/۱۱۴	CA = ۰/۴۴۰ PS = ۰/۱۹۶
H2	STS→PS	۰/۴۴۲	۸/۱۰۱	۰/۰۰۱	[۰/۳۳۵، ۰/۵۴۸]	بله	۰/۲۴۳	
H3	PS→CA	۰/۴۸۹	۱۰/۹۶۲	۰/۰۰۱	[۰/۴۰۰، ۰/۵۷۴]	بله	۰/۳۴۴	
H4	STS→PS→CA	۰/۲۱۶	۷/۰۵۴	۰/۰۰۱	[۰/۱۶۲، ۰/۲۸۰]	بله		

منبع: یافته‌های تحقیق

تحقیقات ترویج و توسعه روستایی، دوره ۴، شماره ۱، ۷۸-۹۲، بهار و تابستان ۱۴۰۵.

با استفاده از رویه بوتسترپینگ با ۱۰۰۰۰ تکرار سطح معنی‌داری روابط در مدل ساختاری بررسی شد. نتایج در جدول ۴ ارائه شده است. خروجی نرم افزار نیز در شکل ۲ قابل مشاهده است. مقادیر p و فاصله‌های اطمینان بوت استرپینگ، رابطه بین متغیرهای مورد بحث را تایید کرد. جدول ۴ همچنین نشان می‌دهد که رابطه غیر مستقیم حمایت اجتماعی ادراک‌شده و انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان از طریق عزت نفس مثبت معنی‌دار است. بر این مبنا، همه فرضیه‌های پژوهش مورد تایید قرار گرفت.

در جدول ۵ اثر کل حمایت اجتماعی ادراک‌شده بر انطباق‌پذیری مسیر شغلی یعنی مجموع اثرات مستقیم و غیر مستقیم آن از طریق عزت نفس مثبت ارائه شده است. یافته‌ها بیانگر آن است که اثر کلی حمایت اجتماعی ادراک‌شده بر انطباق‌پذیری مسیر شغلی معنی‌دار است و ارتباط مثبتی بین این دو متغیر وجود دارد. از نتایج حاصل، استنباط می‌گردد که اندازه اثر حمایت اجتماعی ادراک‌شده بر انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان (۰/۴۹۸) به بزرگ متمایل است؛ زیرا که طبق دیدگاه کوهن، مقادیرهای اندازه اثر کمتر از ۰/۱، حدود ۰/۳ و ۰/۵ یا بیشتر به ترتیب کوچک، متوسط و بزرگ در نظر گرفته می‌شوند (Gurer, 2021).

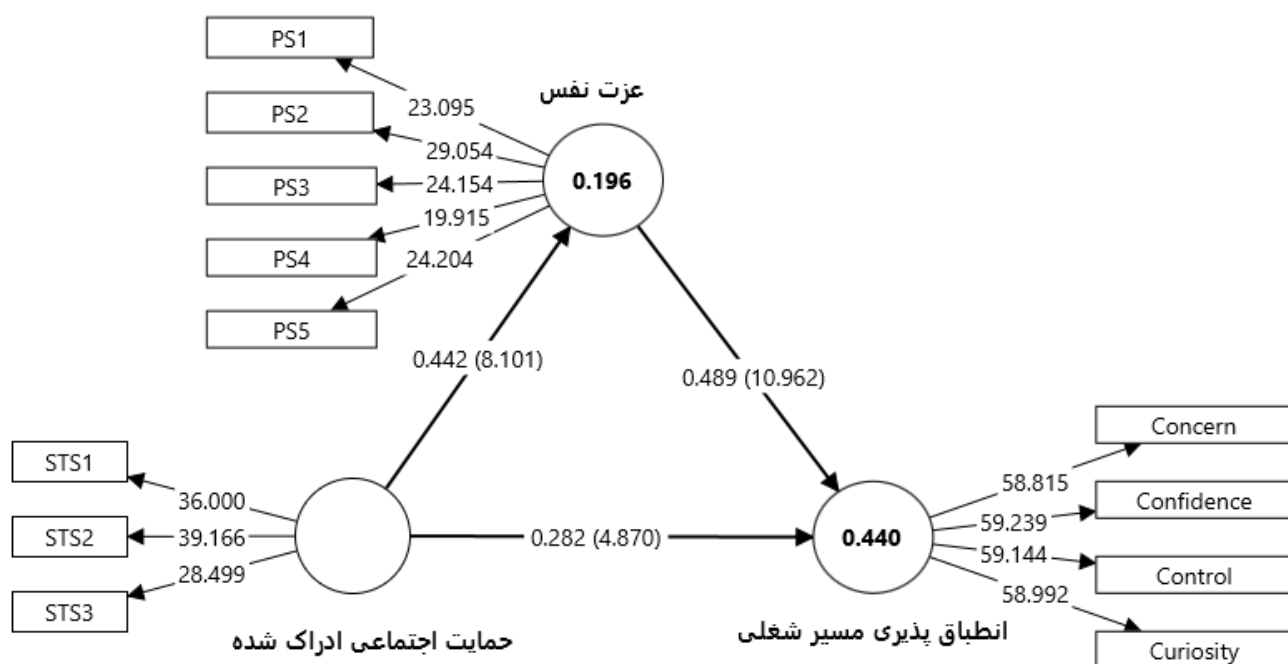
جدول ۵. اثر کل حمایت اجتماعی ادراک‌شده بر انطباق‌پذیری مسیر شغلی

روابط	ضرایب مسیر	مقدار t	مقدار P	بازه اطمینان (۹۵ درصد)	سطح معنی‌داری ($p < ۰/۰۵$)
حمایت اجتماعی ادراک‌شده -> انطباق‌پذیری مسیر شغلی	۰/۴۹۸	۸/۸۵۴	۰/۰۰۱	[۰/۳۸۸، ۰/۶۰۹]	بله

منبع: یافته‌های تحقیق

به سبب آنکه ارزیابی مدل ساختاری مستلزم ارزیابی توان تبیین مدل است (Hair et al., 2022)، از متداول‌ترین معیار مورد استفاده یعنی R^2 استفاده شد. مقادیر این شاخص برای متغیر انطباق‌پذیری مسیر شغلی و عزت‌نفس مثبت به ترتیب برابر ۰/۴۴۰ و ۰/۱۹۶ به دست آمد. به سبب آنکه این شاخص تابعی از تعداد سازه‌های پیش‌بینی کننده است (Hair et al., 2022)، می‌توان استنباط کرد که توان تبیین انطباق‌پذیری مسیر شغلی بسیار قوی است؛ زیرا که به زعم هنسeler و همکاران (Henseler et al., 2009) اگر یک سازه توسط تنها یک یا دو سازه برون‌زا تبیین گردد R^2 بالاتر از ۰/۳۳ نشان قوت است. همچنین طبق گفته کوهن، مقدار R^2 برابر با ۰/۲۶، قابل توجه، ۰/۱۳ متوسط و ۰/۰۲ ضعیف در نظر گرفته می‌شود (Karimi et al., 2024) که برای متغیر انطباق‌پذیری شغلی قابل‌توجه و برای عزت‌نفس متوسط است.

شاخص F^2 نشان داد که اثر حمایت اجتماعی ادراک‌شده بر انطباق‌پذیری مسیر شغلی، ضعیف، اثر حمایت اجتماعی ادراک‌شده بر عزت‌نفس مثبت، متوسط و اثر عزت‌نفس مثبت بر انطباق‌پذیری مسیر شغلی زیاد است؛ زیرا که دستورالعمل ارزیابی این شاخص بدین صورت است که مقادیر ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ به ترتیب اثر کم، اثر متوسط و اثر زیاد به شمار می‌آیند (Hair et al., 2022).

شکل ۲. نتایج ارزیابی ضرایب مسیر مدل

منبع: یافته‌های تحقیق

نتایج آزمون توانایی پیش‌بینی روایی متقابل موسوم به CVPAT، (جدول ۶)، نشان داد که مدل از قابلیت پیش‌بینی قابل توجهی برخوردار است؛ زیرا که اختلاف میانگین زیان به طور معنی‌داری کمتر از مقدار صفر است و مقدار t به دست آمده نیز بالاتر از مقدار ۱/۹۶ است. (Sharma et al., 2022).

جدول ۶. نتایج CVPAT

سازه وابسته	زیان PLS	زیان IA	اختلاف میانگین زیان	آماره t	مقدار p
انطباق پذیری مسیر شغلی	۴/۱۷۹	۵/۱۲۱	-۰/۹۴۲	۳/۷۲۸	۰/۰۰۱
عزت نفس	۰/۴۴۸	۰/۵۰۰	-۰/۰۵۲	۳/۳۲۳	۰/۰۰۱
مجموع	۲/۱۰۶	۲/۵۵۴	-۰/۴۴۷	۳/۸۱۷	۰/۰۰۱

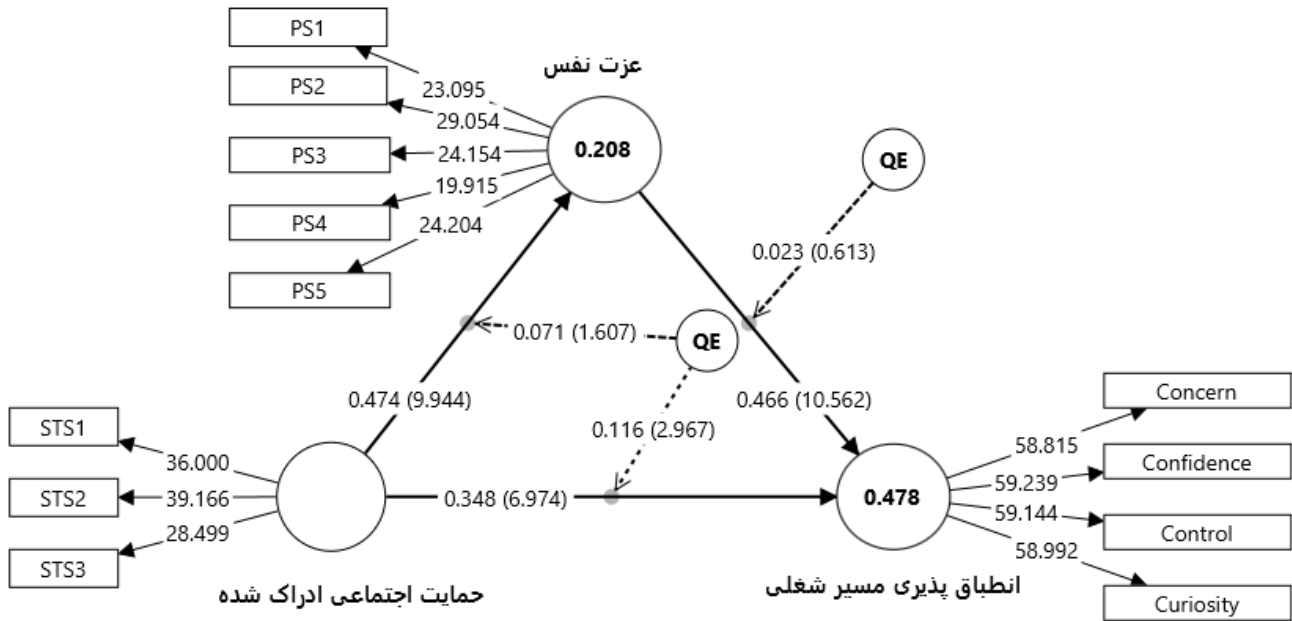
منبع: یافته‌های تحقیق

برای ارزیابی اعتبار نتایج حاصل، پیش از ارزیابی مدل ساختاری، نرمال بودن داده‌ها از طریق بررسی آماره‌های چولگی و کشیدگی بررسی شد (Cain et al., 2017)، نتایج به دست آمده بیانگر آن بود که آماره‌های چولگی و کشیدگی در دامنه مطلوب یعنی ۱ و -۱ قرار دارند و لذا داده‌ها نرمال هستند (Vaithilingam et al., 2024)؛ اما، آزمون ماردیا، نرمال بودن چند متغیره داده‌ها را تایید نکرد. بر این اساس، رویکرد حداقل مربعات جزئی که یک روش ناپارامتریک است و نیازی به داده‌های با توزیع نرمال ندارد، رویکرد مطلوبی برای این پژوهش است (Hair et al., 2022).

دومین بررسی برای ارزیابی اعتبار یافته‌ها مربوط به بررسی وجود رابطه غیرخطی بین سازه‌های مدل مورد بررسی بود (شکل ۳). یافته‌های حاصل از بررسی اثر درجه دوم بین متغیرهای مدل نشان داد که بین حمایت اجتماعی ادراک شده و انطباق پذیری مسیر شغلی اثر غیرخطی وجود دارد. بر این اساس، رابطه مورد بحث U شکل می‌باشد. مقدار شاخص f^2 حمایت اجتماعی ادراک شده بر انطباق پذیری مسیر شغلی برابر ۰/۰۵۶ بود که بیانگر آن است که اندازه اثر حمایت اجتماعی ادراک شده بر انطباق پذیری مسیر شغلی بزرگ است؛ زیرا که طبق نظر هیر و همکاران (Hair et al., 2018) و باسکو و همکاران (Basco et al., 2022) مقادیرهای بالاتر از ۰/۰۰۵، بالاتر از ۰/۰۱ و بالاتر از ۰/۰۲۵ به ترتیب حجم اثر کوچک، متوسط و بزرگ در نظر گرفته می‌شوند.

تحقیقات ترویج و توسعه روستایی، دوره ۴، شماره ۱، ۷۸-۹۲، بهار و تابستان ۱۴۰۵.

نمودار اثر درجه دوم، برای اثر حمایت اجتماعی ادراک شده بر انطباق پذیری مسیر شغلی در شکل ۴ ارائه شده است. شایان ذکر است معادله اثر درجه دوم، به صورت معادله زیر می باشد.

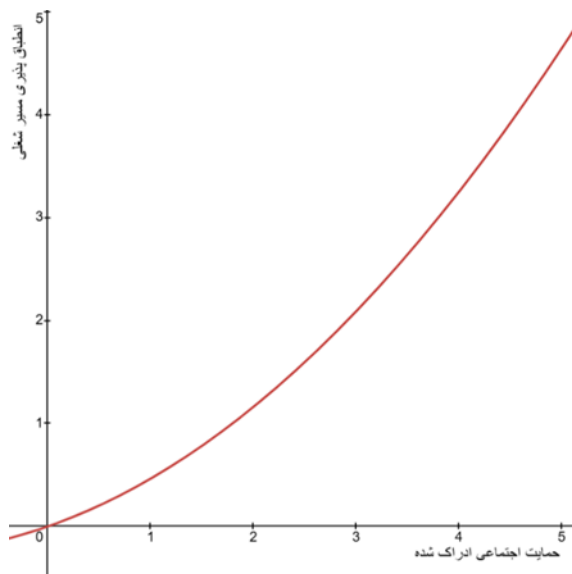

شکل ۳. نتایج ارزیابی ضرایب مسیر مدل (مدل غیر خطی)

منبع: یافته‌های تحقیق

$$Y_1 = P_1 Y_2 + P_2 Y_2^2 + e_1 \quad (1)$$

در معادله (۱)، P_1 و P_2 ضرایب مسیر در رابطه‌های خطی و اثر درجه دوم بین Y_1 و Y_2 هستند (Basco et al., 2022). ضریب مثبت P_2 نشان می‌دهد که رابطه U شکل، مثبت است و همانگونه که شکل ۴ نیز نشان می‌دهد، رابطه‌ی غیرخطی حمایت اجتماعی ادراک شده و انطباق پذیری مسیر شغلی بسیار قابل توجه است. افزون بر این، شاخص R^2 برای متغیر انطباق پذیری مسیر شغلی برابر ۰/۴۷۸ به دست آمد.

شکل ۴. نمودار اثر درجه دوم حمایت اجتماعی ادراک شده بر انطباق پذیری مسیر شغلی ($Y_1 = 0.348 Y_2 + 0.116 Y_2^2 + e_1$)

منبع: یافته‌های تحقیق

این شاخص بیانگر آن است که ۴۷/۸ درصد از واریانس متغیر انطباق پذیری مسیر شغلی توسط متغیر حمایت اجتماعی ادراک شده و

نقش حمایت اجتماعی ادراک شده بر انطباق پذیری ... / غیائی

عزت نفس مثبت تبیین می شود. بر این اساس، مشاهده می گردد که میزان تبیین انطباق پذیری مسیر شغلی نسبت به رویکرد خطی، مطلوب تر می باشد.

یافته های به دست آمده، نشان داد که اثر کلی حمایت اجتماعی ادراک شده بر انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان نیز، معنی دار است، بدین سبب برای مقایسه دو مدل غیرخطی و خطی، از شاخص BIC استفاده شد (Hair et al., 2022). به سبب آنکه مقدار این شاخص (۱۸۹/۷۱۲-) در مدل غیر خطی کمتر از مقدار آن (۱۷۸/۰۷۷-) در مدل خطی است لذا مدل غیرخطی مدل بهتری است (Hair et al., 2022).

ارزیابی پایانی مربوط به بررسی وجود ناهمگونی مشاهده نشده در داده ها بود. نتایج این بررسی که توسط فرایند مبنایی بخش بندی ترکیب محدود صورت گرفت، تایید کرد که ناهمگونی تاثیرگذاری در داده ها وجود ندارد؛ زیرا که مهم ترین و قوی ترین شاخص بخش بندی یعنی آماره آنتروپی به هنجار (EN)، در همه بخش های بالقوه، از مقدار ۰/۵ پایین تر است و لذا بخش بندی داده ها روا نمی باشد (Sarstedt et al., 2022).

بحث و نتیجه گیری

هدف این پژوهش، بررسی نقش حمایت اجتماعی ادراک شده بر انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان رشته های کشاورزی با میانجی گری عزت نفس مثبت بود. بدین منظور، ۴ فرضیه طراحی شد. یافته ها نشان داد که همه فرضیه های پژوهش مورد پذیرش قرار گرفته اند و لذا، ارتباط مستقیم حمایت اجتماعی ادراک شده و انطباق پذیری مسیر شغلی و ارتباط با واسطه آنها از طریق عزت نفس مثبت تایید می گردد.

نتایج به دست آمده نشان داد که حمایت اجتماعی ادراک شده بر انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان به صورت مستقیم موثر است (پذیرش فرضیه H₁). یافته های به دست آمده، همسو با نتایج پژوهش کریمی و همکاران (Karimi et al., 2024)، آتاک و همکاران (Ataç et al., 2018)، و هوی و همکاران (Hui et al., 2018) است. این نتیجه بدان معنا است که تقویت حمایت اجتماعی ادراک شده دانشجویان از سوی اعضای هیات علمی می تواند دغدغه و تمایل آنان را برای نگرانی مثبت نسبت به آینده و همچنین باور به قابل مدیریت بودن آینده را تقویت کند؛ در این راستا، این حمایت همچنین می تواند گشودگی دانشجویان نسبت به دنیای حرفه ای و باور آنان برای دستیابی به اهداف شغلی، حل مسائل و مقابله با چالش های مسیر شغلی را توسعه دهد. در این زمینه، وی و وو (Wei & Wu, 2025) بر این باورند که حمایت عاطفی و حمایت اطلاعاتی، تأثیر قابل توجهی بر انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان دارند. تامل در رابطه دو متغیر مورد بحث، آشکار کرد که رابطه غیرخطی مثبتی بین آنها وجود دارد. این یافته، به دلیل اینکه، مفروض پنداشتن رابطه خطی حمایت اجتماعی ادراک شده و انطباق پذیری مسیر شغلی را مورد سوال قرار می دهد، ارزشمند است. با توجه به نتایج به دست آمده، حمایت بیشتر از دانشجویان، از طرف اعضای هیات علمی نظیر حمایت عاطفی، حمایت اطلاعاتی، مشاوره و ارائه راهنمایی، باعث می شود انطباق پذیری دانشجویان در مسیر شغلی با شیب بیشتری افزایش یابد. غیائی و علم بیگی (۱۴۰۳)، در این زمینه بیان می دارند که دریافت حمایت اجتماعی بیشتر از طرف اعضای هیات علمی، باعث می شود که دانشجویان افزون بر آشنایی با آموزه های استادان و دریافت پاسخ سوالاتی که در ذهن دارند، راهکارهای احتمالی مقابله و غلبه بر چالش ها و ناملایمات های پیش رو را نیز دریابند که این امر انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان را تقویت می کند. همچنین، حمایت اجتماعی، به ویژه حمایت عاطفی مانند درک، احترام و مشاوره به دانشجویان کمک زیادی می کند تا تصمیمات شغلی بهتری بگیرند، با اعتماد به نفس با چالش های فرآیند مسیر شغلی خود مقابله کنند و به انطباق پذیری مسیر شغلی بهتری دست یابند (Li et al. 2023). این بدان معناست که هرچه فرد بیشتر درک کند که حمایت دریافت می کند، اعتماد و اطمینان او برای مواجهه با چالش های شغلی و گذارها (یا تحولات) آتی مسیر شغلی اش قوی تر خواهد بود (Hou et al., 2019). این نتیجه در مقایسه با نتایج مطالعات پیشین، افزون بر برجسته سازی اهمیت حمایت اجتماعی ادراک شده در بهبود انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان کشاورزی، مکانیسم ارتباط دو متغیر را نیز دقیق تر و روشن تر توضیح می دهد.

تحقیقات ترویج و توسعه روستایی، دوره ۴، شماره ۱، ۷۸-۹۲، بهار و تابستان ۱۴۰۵.

نتایج به دست آمده نشان داد که حمایت اجتماعی ادراک شده به صورت غیر مستقیم و با واسطه عزت نفس مثبت بر انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان موثر است (پذیرش فرضیه H4). نتیجه به دست آمده (وجود رابطه از طریق متغیر میانجی) همسو با نتایج پژوهش های پیشین از جمله پژوهش وانگ و همکاران (Wang et al., 2024)، لی و همکاران (Li et al., 2023) و آلیتا و ارلین (Alvita & Erlin, 2025) می باشد. این نتیجه بدان معنا است که دریافت حمایت اجتماعی از طرف اعضای هیات علمی از جمله حمایت عاطفی و اطلاعاتی، عزت نفس مثبت دانشجویان را افزایش می دهد و عزت نفس تقویت شده موجب سازگاری بیشتر دانشجویان می گردد. در این زمینه، پژوهش های پیشین مانند مطالعه هوی و همکاران (Hui et al., 2018) نشان می دهند که عزت نفس با انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان مرتبط است.

نتایج به دست آمده یعنی، رابطه مستقیم متغیرهای مورد بحث و رابطه غیر مستقیم (میانجی گری) آنها از طریق متغیر عزت نفس مثبت با مدل منابع مسیر شغلی هیرشی (Hirschi, 2012) و نظریه حفاظت از منابع هابفول (Hobfoll, 1989) قابل توجیه و توضیح است. طبق مدل مسیر شغلی هیرشی (Hirschi, 2012)، منابع از یکدیگر حمایت می کنند و به دست آوردن یک منبع می تواند رشد منبع دیگر را تسهیل کند. بر این اساس، افزایش حمایت اجتماعی از دانشجویان از طرف اعضای هیات علمی باعث می گردد که منابع روانشناختی انطباق پذیری مسیر شغلی و همچنین عزت نفس مثبت دانشجویان افزایش یابد که تبعاً منبع روانشناختی عزت نفس نیز می تواند موجب تقویت انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان کشاورزی گردد. بر اساس نظریه حفاظت از منابع، نامشخص و ناهموار بودن مسیر شغلی دانشجویان کشاورزی، باعث می گردد که دانشجویان سال آخر این رشته ها که تبعاً بیشترین دلمشغولی و درگیری را با مسیر شغلی خود دارند دچار استرس گردند؛ در این راستا حمایت اجتماعی بیشتر از آن ها از سوی اعضای هیات علمی، از قبیل حمایت عاطفی، مشاوره، راهنمایی و پاسخ به دلمشغولی های آنان در خصوص آینده و مسیر شغلی می تواند سپری برابر این عوامل استرس زا باشد و مانع از بین رفتن منابعی مانند انطباق پذیری مسیر شغلی گردد. در تایید این مطلب وی و وو (Wei & Wu, 2025) بر این باورند که حمایت اجتماعی ادراک شده تأثیر قابل توجهی بر مدیریت استرس افراد و بهبود سازگاری مسیر شغلی دارد. این محققان بیان می دارند که حمایت اجتماعی نه تنها فشار روانی ناشی از مواجهه افراد با مشکلات را کاهش می دهد، بلکه در سطوح عاطفی و اطلاعاتی نیز به دانشجویان کمک می کند و به آن ها اجازه می دهد با آرامش بیشتری با عدم قطعیت های موجود در مسیر توسعه شغلی خود روبه رو شوند. همچنین حمایت های اجتماعی بیشتر از دانشجویان، می تواند به تقویت خودارزشمندی آنان نیز منجر شود که باعث تقویت انطباق پذیری مسیر شغلی می گردد. افرادی که از سطوح بالاتر عزت نفس مثبت برخوردارند، خود را به اندازه کافی شایسته (یا توانمند) می دانند که به آسانی با نیازهای متغیر و گذارها (تحولات) مسیر شغلی انطباق پیدا کنند (Atac et al., 2018).

با توجه به توضیحات ارائه شده و طبق نظریه های یاد شده، اثر حمایت اجتماعی ادراک شده بر عزت نفس مثبت مورد تأیید قرار گرفت (فرضیه H2). این نتیجه، ضمن پشتیبانی از نظریه جامعه سنج (Leary, 2005) که حمایت اجتماعی را منبعی حیاتی برای عزت نفس قلمداد می کند، با یافته های لو و همکاران (Lu et al., 2023) و ستی (Sethi, 2023) نیز همخوانی دارد. علاوه بر این، تأثیر عزت نفس مثبت بر انطباق پذیری مسیر شغلی (پذیرش فرضیه H3) نیز تأیید می شود که با یافته های آتاک و همکاران (Atac et al., 2018) و هوی و همکاران (Hui et al., 2018) مطابقت دارد. به سبب آنکه این روابط نیز با نظریات یاد شده قابل توضیح است، جهت اجتناب از تکرار، از تشریح مجدد آنها خودداری می گردد.

با توجه به اینکه افزون بر وجود رابطه مستقیم بین دو متغیر مورد بحث، رابطه غیر مستقیمی نیز بین این دو متغیر وجود دارد، بنابراین سازه عزت نفس مثبت، نقش میانجی گری جزئی را دارد. اثر کلی حمایت اجتماعی ادراک شده بر انطباق پذیری مسیر شغلی، شواهد محکمی را برای نقش محوری حمایت اجتماعی ادراک شده و عزت نفس مثبت در شکل دهی به انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان کشاورزی ارائه می دهد.

به طور خلاصه، حمایت اعضای هیئت علمی یک پیشاینده کلیدی است که هم مستقیماً انطباق پذیری مسیر شغلی را تقویت می کند و

نقش حمایت اجتماعی ادراک شده بر انطباق پذیری ... / غیائی

هم به طور غیرمستقیم، با افزایش خودارزشمندی دانشجویان. با استناد به این نتایج، برای تقویت انطباق پذیری دانشجویان کشاورزی با چالش های مسیر شغلی، مراکز آموزش عالی کشاورزی باید با برنامه ریزی مطلوب، اعضای هیئت علمی را ترغیب کنند تا از طریق یک رویکرد حمایتی جامع، دانشجویان را پشتیبانی کنند. این حمایت شامل ارائه اطلاعات و مشاوره، رسیدگی به تقاضاها، فراهم سازی فرصت های خودارزیابی و ارائه حمایت عاطفی است. با توجه به اینکه، عزت نفس نقش قابل توجهی در تقویت انطباق پذیری مسیر شغلی دانشجویان دارد، بایستی مراکز آموزش عالی کشاورزی، تقویت آن را در برنامه های خود، مخصوصاً از طریق ارائه مشاوره، کارگاه های آموزشی و برگزاری فوق برنامه های مرتبط داشته باشند. در این راستا، پیشنهاد می گردد، مراکز آموزش عالی، به هنگام ورود دانشجویان به دانشگاه سطح عزت نفس دانشجویان را ارزیابی نمایند و بر مبنای آن، اقدامات لازم برای بهبود عزت نفس دانشجویان را اتخاذ کنند. افزون بر این، ضرورت دارد مراکز آموزش عالی کشاورزی، در آغاز تحصیل و ورود دانشجویان به دانشگاه، از طریق ارائه اطلاعات و راهنمایی و همچنین برگزاری کارگاه های آموزشی، راهکارهای کسب حمایت اجتماعی از سوی استادان را به آنان آموزش دهند.

این مطالعه نیز مانند همه پژوهش های صورت گرفته با محدودیت هایی روبرو بود. نخست، به دلیل آنکه در این پژوهش، در مرحله نهایی نمونه گیری، از روش نمونه گیری در دسترس بهره گرفته شده است، احتمال اندکی اریب وجود دارد. بر این اساس، پیشنهاد می شود، رابطه سازه های مورد بررسی، با روش نمونه گیری احتمالی تکرار شود؛ گرچه در مطالعه حاضر سعی شده است با به کارگیری راهکارهایی علمی، دقت نتایج حاصل افزایش یابد. دوم، به دلیل آنکه در پژوهش حاضر، فقط دانشجویان مقطع کارشناسی مورد بررسی قرار گرفته اند، در تعمیم نتایج به دست آمده به دانشجویان سطوح دیگر، احتیاط لازم است. برای پژوهش های آتی، مطالعه روابط سازه های مورد بحث در بین دانشجویان مقاطع تحصیلات تکمیلی پیشنهاد می شود.

حامی مالی

هیچ گونه پشتیبانی مالی وجود ندارد.

سهم نویسندگان در پژوهش

نویسنده، مسئول مفهوم سازی و نگارش مقاله بوده است. نویسنده محتوای دست نوشته را تأیید نموده و با تمام جنبه های کار موافق است.

تضاد منافع

نویسنده این نوشتار اعلام می دارد که هیچ تضاد منافی در رابطه با نویسندگی و یا انتشار این مقاله وجود ندارد.

تقدیر و تشکر

نویسنده از همه افراد، به دلیل مشاوره و راهنمایی علمی و مشارکت آنها در این مقاله تشکر و قدرانی می نماید.

منابع

- علم بیگی، امیر؛ اسماعیلی، نجمه؛ حجازی، سیدیوسف؛ و فهام، الهام. (۱۴۰۲). اثر پیشران های استفاده از رسانه های اجتماعی و رفتار جستجوی شغل بر قابلیت اشتغال دانشجویان دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران. علوم ترویج و آموزش کشاورزی ایران، ۱۹(۱)، ۱۳۵-۱۲۱.
- غلامی، حسام الدین. (۱۳۹۴). تبیین و تحلیل مؤلفه های اشتغال پذیری دانشجویان دانشکده های کشاورزی ایران [رساله دکتری منتشر نشده]. دانشگاه تهران.
- غیائی، عبدالرحیم؛ و علم بیگی، امیر. (۱۴۰۳). نقش حمایت اجتماعی ادراک شده در رفتار جستجوی شغل دانشجویان کشاورزی: جستجوی رابطه های پیش بینی کننده خطی و غیر خطی. پژوهش مدیریت آموزش کشاورزی، ۱۶(۷۱)، ۴۹-۳۴.
- کریمی، سعید. (۱۴۰۱). نقش میانجی خودکارآمدی کارآفرینانه و اشتغال پذیری درک شده در رابطه بین انطباق پذیری مسیر شغلی و قصد کارآفرینانه دانشجویان کشاورزی. فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی؛ ۲۶(۲)، ۷۶-۵۳.

تحقیقات ترویج و توسعه روستایی، دوره ۴، شماره ۱، ۷۸-۹۲، بهار و تابستان ۱۴۰۵.

مرکز آمار ایران. (بی تا). دانشجویان دوره‌های مختلف تحصیلی مؤسسات آموزش عالی برحسب رشته تحصیلی. بازیابی شده در ۸ آبان ۱۴۰۴.

میرزایی، محمد؛ مطیع حق شناس، نادر؛ فرجادی، غلامعلی؛ و کوششی، مجید. (۱۳۹۹). مقایسه الگوی سنی - جنسی تمایل به تغییر شغلی دانش آموختگان آموزش عالی و آموزش عمومی در ایران. فصلنامه علمی جمعیت، ۲۷ (۱۱۱)، ۲۰۶-۱۸۵.

میرزایی، محمد؛ و مطیع حق شناس، نادر. (۱۳۹۶). عوامل مؤثر بر تمایل به تغییر شغلی دانش‌آموختگان آموزش عالی در ایران با تأکید بر ساختار سنی جمعیت، ۹۴-۱۳۸۴. نامه انجمن جمعیت شناسی ایران، ۱۲ (۲۴)، ۶۹-۱۰۷.

نیک خواه ممان، مهدی؛ و صابری، سید رضا. (۱۴۰۲). نیاز سنجی و برآورد نیروی انسانی دانشگاهی مورد نیاز در رشته‌های زیربخش صنایع تبدیلی و غذایی. پژوهش مدیریت آموزش کشاورزی، ۱۵ (۶۵)، ۳۸-۲۳.

ویسی نژاد، ژیان؛ و اطهری، زهرا. (۱۴۰۲). تحلیل نیت کارآفرینانه دانشجویان کشاورزی دانشگاه رازی بر اساس سرمایه روانشناختی و انطباق پذیری مسیر شغلی. پژوهش مدیریت آموزش کشاورزی، ۱۵ (۶۴)، ۷۲-۵۷.

Alvita, S. D. R., & Erlin, N. A. (2025). The Influence of Perceived Social Support on the Career Adaptability of Final Year Students with Resilience as a Mediating Variable. International Journal of Economics and Management Research, 4(2), Pages: 57-67.

Ataş, L. O., Dirik, D., & Tetik, H. T. (2018). Predicting career adaptability through self-esteem and social support: A research on young adults. International Journal for Educational and Vocational Guidance, 18(1), Pages: 45-61.

Basco, R., Hair, J., Ringle, C., & Sarstedt, M. (2022). Advancing family business research through modeling nonlinear relationships: Comparing PLS-SEM and multiple regression. Journal of Family Business Strategy, 13(3), 100457.

Cain, M. K., Zhang, Z., & Yuan, K. (2017). Univariate and multivariate skewness and kurtosis for measuring nonnormality: Prevalence, influence and estimation. Behavior Research Methods, 49(5), Pages: 1716-1735.

Chen, H., Fang, T., Liu, F., Pang, L., Wen, Y., Chen, S., & Gu, X. (2020). Career adaptability research: A literature review with scientific knowledge mapping in web of science. International Journal of Environmental Research and Public Health, 17(16), 5986.

Dudasova, L., Prochazka, J., Vaculik, M., & Lorenz, T. (2021). Measuring psychological capital: Revision of the compound psychological capital scale (CPC-12). PloS One, 16(3), e0247114.

Duffy, R. D., Blustein, D. L., Diemer, M. A., & Autin, K. L. (2016). The psychology of working theory. Journal of Counseling Psychology, 63(2), Pages: 127-148.

Fritz, J., Fried, E. I., Goodyer, I. M., Wilkinson, P. O., & van Harmelen, A.-L. (2018). A network model of resilience factors for adolescents with and without exposure to childhood adversity. Scientific Reports, 8(1), 15774.

García, J. A., Olmos, F. C., Matheu, M. L., & Carreño, T. P. (2019). Self-esteem levels vs global scores on the Rosenberg self-esteem scale. Heliyon, 5, e01378.

Gheyassi, A., & Alambeigi, A. (2024). Social capital and career adaptability: The mediating role of psychological capital. Higher Education, Skills and Work-Based Learning, 14(5), Pages: 1070-1086.

Gurer, M. D. (2021). Examining technology acceptance of pre-service mathematics teachers in Turkey: A structural equation modeling approach. Education and Information Technologies, 26(4), Pages: 4709-4729.

Hair, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (2022). A primer on partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM) (3rd ed.). Sage.

Hair, J. F., Sarstedt, M., Ringle, C. M., & Gudergan, S. P. (2018). Advanced issues in partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM). Sage.

Henseler, J., Ringle, C. M., & Sinkovics, R. R. (2009). The use of partial least squares path modeling in international marketing. In R. R. Sinkovics & P. N. Ghauri (Eds.), Advances in International Marketing. New Challenges to International Marketing (Vol. 20, Pages: 277-319). Emerald Group Publishing Limited.

Hirschi, A. (2012). The career resources model: An integrative framework for career counsellors. British Journal of Guidance & Counselling, 40(4), Pages: 369-383.

Hobfoll, S. E. (1989). Conservation of resources: A new attempt at conceptualizing stress. The American Psychologist, 44(3), Pages: 513-524.

Hou, C., Wu, Y., & Liu, Z. (2019). Career decision-making self-efficacy mediates the effect of social support on career adaptability: A longitudinal study. Social Behavior and Personality: An International Journal, 47(5), Pages: 1-13.

Hui, T., Yuen, M., & Chen, G. (2018). Career adaptability, self-esteem, and social support among Hong Kong university students. The Career Development Quarterly, 66(2), Pages: 94-106.

Huyse-Gaytandjieva, A., Groot, W., Pavlova, M., & Joling, C. (2015). Low self-esteem predicts future unemployment. Journal of Applied Economics, 18, Pages: 325-346.

نقش حمایت اجتماعی ادراک شده بر انطباق پذیری ... / غیائی

- Jolly, P. M., Kong, D. T., & Kim, K. Y. (2021). [Social support at work: An integrative review](#). *Journal of Organizational Behavior*, 42(2), Pages: 229–251.
- Karimi, S., Esmaeili, M., & Yaghoubi Farani, A. (2024). [The relationship between career-related social support and self-perceived employability: The chain mediating role of psychological capital and career adaptability](#). *Journal of Education and Work*, 37(7–8), Pages: 503–521.
- Kock, N., & Hadaya, P. (2018). [Minimum sample size estimation in PLS-SEM: The inverse square root and gamma-exponential methods](#). *Information Systems Journal*, 28(1), Pages: 227–261.
- Leary, M. R. (2005). [Sociometer theory and the pursuit of relational value: Getting to the root of self-esteem](#). *European Review of Social Psychology*, 16(1), Pages: 75–111.
- Li, C., Yang, L., Sin, K. F., Gao, F., & Romano, A. (2025). [Career adaptability in special educational needs populations: A systematic review of the empirical evidence and emerging research directions](#). *Behavioral Sciences*, 15(7), 927.
- Li, T., Tien, H. L. S., Gu, J., & Wang, J. (2023). [The relationship between social support and career adaptability: The chain mediating role of perceived career barriers and career maturity](#). *International Journal for Educational and Vocational Guidance*, 23(2), Pages: 319–336.
- López-Miguens, M. J., Caballero, G., & Álvarez-González, P. (2021). [Responsibility of the University in Employability: Development and validation of a measurement scale across five studies](#). *Business Ethics, the Environment & Responsibility*, 30(1), Pages: 143–156.
- Lu, H., Li, X., Wang, Y., Song, Y., & Liu, J. (2023). [Hippocampus links perceived social support with self-esteem](#). *Social Neuroscience*, 18(3), Pages: 132–141.
- Ma, Y., Bennett, D., & Chen, S. C. (2022). [Perceived organisational support and university students' career exploration: The mediation role of career adaptability](#). *Higher Education Research & Development*, 42(4), Pages: 903–919.
- Magnano, P., Zarbo, R., & Santisi, G. (2022). [Evaluating meaningful work: Psychometric properties of the Work and Meaning Inventory \(WAMI\) in Italian context](#). *Current Psychology*, 42(15), Pages: 1–12.
- Maneesriwongul, W., & Dixon, J. K. (2004). [Instrument translation process: A methods review](#). *Journal of Advanced Nursing*, 48(2), Pages: 175–186.
- Monteiro, R. P., Coelho, G. L. D. H., Hanel, P. H., Medeiros, E. D., & Gomes da Silva, P. D. (2022). [The efficient assessment of self-esteem: proposing the brief Rosenberg self-esteem scale](#). *Applied Research in Quality of Life*, 17(2), Pages: 931–947.
- Olsen, S. O., Khoi, N. H., & Tuu, H. H. (2022). [The “well-being” and “ill-being” of online impulsive and compulsive buying on life satisfaction: The role of self-esteem and harmony in life](#). *Journal of Macromarketing*, 42(1), Pages: 128–145.
- Petruzziello, G. (2022). [Exploring perceived employability of university students and graduates](#) [Unpublished doctoral dissertation]. Amsdottorato.
- Ringle, C. M., Wende, S., & Becker, J.-M. (2024). SmartPLS 4 [Computer software]. SmartPLS. <https://www.smartpls.com>
- Rosenberg, M. (1965). [Society and the adolescent self-image](#). Princeton University Press.
- Sarstedt, M., Radomir, L., Moisescu, O. I., & Ringle, C. M. (2022). [Latent class analysis in PLS-SEM: A review and recommendations for future applications](#). *Journal of Business Research*, 138, Pages: 398–407.
- Savickas, M. L. (1997). [Career adaptability: An integrative construct for life-span, life-space theory](#). *Career Development Quarterly*, 45(3), Pages: 247–259.
- Savickas, M. L. (1999). [The transition from school to work: A developmental perspective](#). *The Career Development Quarterly*, 47, Pages: 326–336.
- Savickas, M. L. (2011). [New questions for vocational psychology: Premises, paradigms, and practices](#). *Journal of Career Assessment*, 3, Pages: 251–258.
- Sethi, A. (2023). [The Role of Perceived Social Support in Self Esteem and Resilience among Young Adults](#). *International Journal of Indian Psychology*, 11(1), Pages: 2113–2123.
- Sharma, P. N., Liengard, B. D., Hair, J. F., Sarstedt, M., & Ringle, C. M. (2022). [Predictive model assessment and selection in composite-based modeling using PLS-SEM: Extensions and guidelines for using CVPAT](#). *European Journal of Marketing*, 57(6), Pages: 1662–1677.
- Stead, G. B., Kim, J., & Liao, K. Y.-H. (2025). [Social support and career adaptability: a meta-analysis](#). *International Journal for Educational and Vocational Guidance*, 9(6), 1678.
- Tuu, H. H. (2025). [The interplay of self-esteem, self-identity, self-ambivalence and impulsive buying tendency in a mediation-moderation model explaining consumer food waste behavior](#). *Asia Pacific Journal of Marketing and Logistics*, 37(10), Pages: 3042–3057.

تحقیقات ترویج و توسعه روستایی، دوره ۴، شماره ۱، ۷۸-۹۲، بهار و تابستان ۱۴۰۵.

- Vaithilingam, S., Ong, C. S., Moisescu, O. I., & Nair, M. S. (2024). [Robustness checks in PLS-SEM: A review of recent practices and recommendations for future applications in business research](#). *Journal of Business Research*, 173, 114465.
- Wang, T., Zhang, Y., Wang, J., Miao, H., & Guo, C. (2024). [Career decision self-efficacy mediates social support and career adaptability and stage differences](#). *Journal of Career Assessment*, 32(2), Pages: 264–282.
- Wei, Y., & Wu, G. (2025). [The relationship between college students' perceived social support and their career adaptability: the mediating role of core self-evaluation](#). *Lifelong Education*, 14(1).
- Xu, M., Lu, H., Fu, J., Zhu, H., & Zhao, Y. (2025). [The Relationship Between Basic Psychological Needs Satisfaction and Career Adaptability Among University Students: The Roles of Grit and Career Decision-Making Self-Efficacy](#). *Behavioral Sciences*, 15(2), 167.